

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

HISTORISCH OVERZICHT EN STAATSINRICHTING VANAF 1848

Nederland (1848-1914)

1 maximumscore 2

- de politieke stroming die de veranderingen voorstelde: het liberalisme 1
- één van de veranderingen (één van de volgende): 1
 - (de invoering van) het censuskiesrecht
 - (de invoering van) het districtenstelsel
 - (de invoering van) rechtstreekse verkiezingen

2 C

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- In het Caoutchouc-artikel werd het kiesrecht uitgebreid met/toegekend aan alle volwassen mannelijke inwoners die konden aantonen dat zij beschikten over “kentekenen van geschiktheid en maatschappelijke welstand” / werd het censuskiesrecht afgeschaft 1
- Door de uitbreiding van het kiesrecht moest er rekening gehouden worden met een grotere (politieke) invloed van minder rijke kiezers / kwamen er meer sociaal-democraten/confessionelen in de Tweede Kamer / was er in de Tweede Kamer meer aandacht voor de situatie van de armen/de sociale kwestie 1

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

4 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de moordaanslag op de kroonprins van Oostenrijk-Hongarije (Frans Ferdinand in Sarajevo op 28 juni 1914).

5 C

6 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het om het succes/de kracht/de overmacht van het Duitse leger/de Duitse bombardementen gaat (en dat Groot-Brittannië dus beter de strijd kan opgeven).

7 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- loopgravenoorlog
- massale aanvallen (waardoor veel slachtoffers vallen)
- bombardementen (door artillerie) voorafgaande aan de aanvallen
- gebruik van mitrailleurs
- verdedigen was makkelijker dan aanvallen

Opmerking

Alleen als er twee juiste kenmerken worden genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend.

8 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat aan de betrouwbaarheid van de bron kan worden getwijfeld, omdat de Franse regering misschien de eigen prestaties mooier maakt/de Duitse prestaties afzwakt / omdat het bericht kan worden gezien als (Franse) propaganda / omdat de Franse regering niet objectief is.

Het Interbellum (1918-1939)

9 C

10 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de toespraak gehouden is naar aanleiding van de invoering van het (algemeen / actief/passief) kiesrecht voor vrouwen (of een omschrijving daarvan).

11 maximumscore 1

(hyper)inflatie/geldontwaarding (of een omschrijving ervan)

Vraag	Antwoord	Scores
12	B	
13	A	
14	C	
15	D	
16	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de prent gemaakt is naar aanleiding van het sluiten van een niet-aanvalsverdrag (tussen Duitsland/Hitler en de Sovjet-Unie/Stalin)/het Molotov-Ribbentroppact (of een omschrijving daarvan).	
17	C	
18	maximumscore 1 Eerst 1, daarna 3, vervolgens 2 en ten slotte 4. <i>Opmerking</i> <i>Er is maar één juiste volgorde.</i>	

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

- 19 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist antwoord is:
De Joodse muzikanten werden uit het Oostenrijkse orkest ontslagen, want toen (in 1938) vond de **Anschluss** plaats (waarbij Oostenrijk bij Duitsland kwam), waarna de (Duitse) **rassenwetten** ook in Oostenrijk golden.

Opmerking
Alleen als de begrippen in een juiste onderlinge samenhang en betekenis worden gebruikt, wordt 1 scorepunt toegekend.
- 20 **maximumscore 2**
zin 1 = stalinisme
zin 2 = politiek gevangene
zin 3 = operatie Barbarossa
indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0
- 21 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

De drie groepen zijn: 2, 4 en 5.

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

23 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Haar belofte maakte op dat moment niet veel indruk, want Nederlands-Indië was bezet door Japan / want Nederland was bezet door Duitsland / want Wilhelmina had toen formeel geen macht meer / want de belofte van Wilhelmina leek minder waard dan de belofte van de Japanners.

24 maximumscore 1

Mussert

25 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Het overlijdensbericht heeft gestaan in een NSB-krant, want de gesneuvelde vocht mee aan de kant van de nationaal-socialisten/de nazi's tegen het communisme/de Sovjet-Unie (en de NSB was een nationaal-socialistische partij).

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

26 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Je kunt het hem niet kwalijk nemen, omdat hij (als gevangene in kamp Westerbork) door de Duitsers gedwongen werd om dit werk te doen / omdat hij (of familieleden) anders zelf naar een (concentratie-/ vernietigings)kamp zou worden gedeporteerd / omdat hij hiermee voordelen voor hemzelf (en zijn familie) zou kunnen krijgen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

27 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- Burgers in Nederland hadden tijdens de Duitse bezetting geen grondrechten (bijvoorbeeld: er bestond geen gelijkheid).
- Er was geen sprake van democratie (bijvoorbeeld: er was een dictatuur/geen kiesrecht).
- Er was geen eerlijke/onafhankelijke rechtspraak (bijvoorbeeld: rechters waren afhankelijk van de overheid / willekeur in straffen / zonder vorm van proces veroordeeld).
- De overheid moet zich aan de wet houden (bijvoorbeeld: geen willekeurig optreden van de politie).
- Zelfbeschikkingsrecht van een land (bijvoorbeeld: een buitenlandse mogendheid als Duitsland mag niet de baas spelen).

per juist antwoord

1

Opmerking

Beide kenmerken (en voorbeelden) moeten duidelijk verschillend zijn van elkaar.

28 maximumscore 1

Groot-Brittannië/Engeland

29 maximumscore 1

Nummer 1 is Churchill.
 Nummer 2 is Roosevelt.
 Nummer 3 is Stalin.

Opmerking

Alleen als alle drie de namen juist zijn ingevuld, wordt 1 scorepunt toegekend.

30 C

31 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat over de invasie in Normandië/ D-Day/operatie Overlord (op 6 juni 1944).

32 D

Vraag	Antwoord	Scores
33	maximumscore 2	
	Gebeurtenis a vond plaats in 1.	
	Gebeurtenis b vond plaats in 2.	
	Gebeurtenis c vond plaats in 3.	
	Gebeurtenis d vond plaats in 4.	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
34	maximumscore 1	
	Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	Deze foto is na de Duitse bezetting gepubliceerd, want (één van de volgende):	
	– toen was het veilig om je als verzetsstrijder bekend te maken / tijdens de oorlog vervolgde de Duitse bezetter verzetsleden.	
	– de tekst op het bord zou onmogelijk in het openbaar tijdens de oorlog getoond/gepubliceerd kunnen worden / het was illegaal en dus gevaarlijk / het zou onmogelijk zijn geweest om tijdens de oorlog in het openbaar als verzetsstrijders met wapens te poseren.	
	<i>Opmerking</i> <i>Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.</i>	
35	maximumscore 2	
	• De voorstanders beroepen zich op de vrijheid van meningsuiting / vrijheid van drukpers	1
	• De tegenstanders beroepen zich op het recht van gelijke behandeling/het discriminatieverbod	1
36	maximumscore 1	
	Uit het antwoord moet blijken dat die mensen werden verdacht van collaboratie (of een voorbeeld daarvan) / lidmaatschap van de NSB / economische misdaden (zwarte handel).	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Europa en de wereld (1945-1989)

37 maximumscore 2

- Bij toespraak 1 hoort: Soekarno, in 1945 1
- Bij toespraak 2 hoort: (koningin) Juliana, in 1949 1

Opmerking

Alleen als na een juiste naam het juiste jaartal volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

38 C

39 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de (gevolgen van de) Koude Oorlog/(oorlogs)dreiging/angst voor de verspreiding van het communisme/de invloed van de Sovjet-Unie / politieke spanningen tussen Oost en West.

40 A

41 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het hier gaat om technische ontwikkelingen, zoals kernwapens/atoombommen.

42 maximumscore 2

- (nummer) 1 1
- (nummer) 2 1

43 D

44 maximumscore 2

Bij 1 hoort b (= BRD).
 Bij 2 hoort e (= IJzeren Gordijn).
 Bij 3 hoort c (= DDR).
 Bij 4 hoort a (= Berlijnse Muur).

- indien vier antwoorden juist 2
- indien drie of twee antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0

Door de tijd heen

45 maximumscore 1

De kaart is van **1960**, omdat (één van de volgende):

- er twee Duitse staten zijn, namelijk BRD en DDR.
- er staten zijn verdwenen, bijvoorbeeld Estland, Letland of Litouwen.
- er grenzen van staten zijn verschoven, bijvoorbeeld Duitsland of Polen.

Opmerking

Alleen als na '1960' een juist voorbeeld volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

46 maximumscore 1

Eerst 2, daarna 1, vervolgens 3 en ten slotte 4.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

De nieuwe wereldorde (vanaf 1990)

47 A

48 B

49 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- De Baltische staten traden na 1991 (in 2004) toe tot de NAVO (en worden sindsdien door de NAVO beschermd).
- De Baltische Staten werden (in 1991) (weer) onafhankelijke staten/maakten vóór 1991 deel uit van de Sovjet-Unie.
- Rusland werd vóór 1991 Sovjet-Unie genoemd / de Sovjet-Unie viel (in 1991) uit elkaar / op de beer staat Rusland geschreven (en niet Sovjet-Unie).

per juist antwoord

1

50 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat republikeinen de Nederlandse monarchie ondemocratisch vinden, omdat een koning(in) niet door het volk wordt gekozen/er sprake is van erfopvolging / omdat een koning(in) onder de ministeriële verantwoordelijkheid valt/onschendbaar is.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Door de tijd heen

51 maximumscore 2

Bij politicus 1 hoort staatshoofd b (= Juliana) of c (= Wilhelmina).

Bij politicus 2 hoort staatshoofd a (= Beatrix).

Bij politicus 3 hoort staatshoofd d (= Willem II) of e (= Willem III).

Bij politicus 4 hoort staatshoofd c (= Wilhelmina).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

52 maximumscore 2

Omschrijving 1 speelt zich af in periode c (= 1960-1990).

Omschrijving 2 speelt zich af in periode b (= 1930-1960).

Omschrijving 3 speelt zich af in periode d (= 1990-2015).

Omschrijving 4 speelt zich af in periode a (= 1900-1930).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

Bronvermeldingen

De internetbronnen zijn voor het laatst geraadpleegd op 22 november 2017.

- bron 1 naar: Nieuwe Rotterdamsche Courant, 30 juni 1914.
- bron 2 naar: E. Jünger, Oorlogsroes (2e druk: Utrecht 2014) pag. 7.
- bron 3 <http://www.14-18.bruxelles.be/index.php/nl/nieuws-van-het-front/oorlogsverrichtingen/galerij-krijgsverrichtingen/2049-eerste-luchtbombardement-op-londen-1915>
- bron 4 naar: De Telegraaf, 18 maart 1916.
- bron 5 Middelburgsche Courant, 11 juli 1918.
- bron 6 naar: Maandblad van de Nederlandse Vereniging van Staatsburgeressen, 15 oktober 1919.
- bron 7 naar: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/50/ruhrbezetting-en-hyperinflatie>
- bron 8 naar: <http://www.hetvolkshuis.nl/geschiedenis-arbeidersbeweging/de-crisisjaren/>
- bron 9 M. Bryant, World War II in Cartoons, Londen 2009, pag. 24.
- bron 10 naar: A. Applebaum, Goelag een geschiedenis, Amsterdam 2003, pag. 338-339.
- bron 11 <http://ww2today.com/30th-september-1942-britain-celebrates-bomber-offensive-against-germany>
- bron 12 naar: <http://pieterjanverstraete.blogspot.nl/2012/04/mussert-co-html>
- bron 13 naar: Volk en Vaderland, 5 juni 1942.
- bron 14 <http://www.geheugenvanoost.nl/downloadattachment/12782> of:
<http://www.geheugenvanoost.nl/12103/nl/het-grote-verdriet>
- bron 15 naar: <http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/1780303/2003/10/20/speelde-Nederland-tegen-Belgie-in-het-Wembley-stadion-dhtml>
- bron 16 naar: Z. Zeman, Propaganda in de Tweede Wereldoorlog, Politieke affiches 1939-1945, Utrecht 1980, pag. 95.
- bron 17 naar: B.L. Hart, Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, deel 5, Antwerpen z.j., pag. 1896.
- bron 18 eigen beheer Cito / CvTE
- bron 19 A. van Liem , De drogist. Hoe een verzetsheld na de oorlog in ongenade viel, Amsterdam 2013, pag. 192-193.
- bron 20 naar: <https://www.historischnieuwsblad.nl/tweedewereldoorlog/artikelen/de-kampen-voor-foute-nederlanders/index.html>
- bron 21 toespraak 1: naar: F. Glissenaar: Indië verloren, rampspoed geboren, Hilversum 2003, pag. 46.
toespraak 2: naar:
https://www.parlement.com/id/vhm0l02igvut/soeveriniteitsoverdracht_aan_indonesie
- bron 22 naar: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/queen-elizabeth-ii/10213335/Full-text-of-Queens-speech-for-outbreak-of-World-War-Three.html>
- bron 23 naar: De Telegraaf, 26 oktober 1982.
<http://resolver.kb.nl/resolve?urn=ddd:011205481>
- bron 24 eigen beheer Cito / CvTE
- bron 25 eigen beheer Cito / CvTE
- bron 26 <https://latuffcartoons.files.wordpress.com/2012/12/european-union-nobel-peace-prize-2012.jpg>
- bron 27 <http://www.newsday.com/opinion/unrest-in-ukraine-cartoons-1.7151923#1>